

6 maart 2014 donderdag

Nederland is niet echt innovatief

HOOGLERAAR 'We hebben wel een slimme economie, maar moeten leren van landen als Finland en Duitsland'

Octrooien bij de vleet, er zijn er elk jaar meer. Maar toch is Nederland niet echt innovatief. Hoe kan dat?

Nederland heeft heus wel een slimme economie, maar 'we moeten leren van wat landen als Finland en Duitsland beter doen'. Dat zegt hoogleraar Henk Volberda van de Erasmus Universiteit. Nederland is een plaats gezakt op de ranglijst van meest innovatieve economieën in de Europese Unie. De Europese Commissie noemt Nederland, samen met nog negen andere landen, innovatievolger. Vier landen zijn innovatieleiders: Zweden, Denemarken, Duitsland en Finland.

Volgens Volberda gaat het niet om 'scorebordjournalistiek'. Hijzelf is betrokken bij een andere ranglijst die wordt opgesteld in opdracht van het World Economic Forum.

Daarop zakte Nederland naar plek acht. Ook daar werd vastgesteld dat Nederland onvoldoende innoveert, de vele octrooien ten spijt. Als we zeggen dat we binnen de Europese Unie toch maar mooi op plaats zes staan, dan doen we iets verkeerd.

We moeten ons afvragen waarom Finland het beter doet. Een voorbeeld: als een mkb-onderneming en een kennisinstelling in Finland samen een goed plan indienen, dan wordt 30 procent gefinancierd.

In Duitsland wordt meer samengewerkt op het niveau van regio's.

Daarmee voorkom je bureaucratie.

Dat moet in Nederland ook gebeuren.

Henk Volberda vindt overigens, net als de Europese Commissie, dat niet alles slecht gaat. We hebben heel veel kennis. Twee provincies worden terecht aangewezen als leidende regio's, Noord-Brabant en Utrecht.

In Eindhoven zie je goed hoe bedrijven in de technologie als Philips, ASML en NXP samenwerken met de High Tech Campus Eindhoven.

Utrecht is sterk in lifesciences en heeft een goede infrastructuur van kennisinstellingen. Het is illustratief dat een bedrijf als Danone zijn complete onderzoeks- en ontwikkelingsafdeling juist daar heeft gehuisvest.

Het probleem zit volgens Volberda veel meer bij kleinere ondernemingen, die moeite hebben met de financiering van hun nieuwe projecten. Banken zijn huiverig om krediet te verlenen bij innovatieve projecten.

Ook grote bedrijven zijn volgens hem minder innovatief geworden.

En dat is niet goed. Want juist in tijden van crisis moet je zoeken naar innovatieve producten en investeren in de toekomst.

Zijn collega emeritus-hoogleraar Alfred Kleinknecht vindt dat Nederland de ambitie mist. Het sukkelt hier wat aan. Natuurlijk heb je de Food Valley in Wageningen en het elektronicacluster in Eindhoven waar goed wordt gewerkt en veel innovatie plaatsvindt. Verder zijn we in Nederland vooral goed in het efficiënt dozen schuiven in Rotterdam en het bedenken hoe we containers zo snel mogelijk in Düsseldorf krijgen. Maar dat noem ik geen innovatie. Vijfde of zesde in de Europese Unie, dat is helemaal niet zo hoog.

Volgens Henk Volberda kijkt Nederland te weinig naar wat er in bijvoorbeeld Finland goed gaat.

Het is illustratief dat een bedrijf als Danone zijn onderzoeks- en ontwikkelafdeling in Utrecht huisvest.